

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HR. FULDMÆGTIG
LOUIS VICTOR A. MATHIESEN
VESTBROGADE 208-3 TV
70 KØBENHAVN V

SORANERBLADET

NR. 3-4 MARTS-APRIL 1966 51. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

Det er en kendsgerning, at Christiani & Nielsen er et af de danske firmaer, hvor mulighederne er størst for at komme til at deltage i spændende opgaver over hele jordkloden, f. eks. ved følgende igangværende arbejder:

Motorvejstunneler i Belgien, Danmark, Holland og Norge.

Havneanlæg i Brasilien, England, Libyen, Sydafrika, Thailand og Tyskland.

Flodregulering og dæmninger i Pakistan og Venezuela og...

ikke at forglemme Lillebæltsbroen i Danmark.

**Gør hele
verden
til Deres
arbejds-
område**

Har De lyst til at være med til at arbejde i et stort firma, hvor den enkelte kan få lov til at udvikle alle sine skabende evner gennem interessante opgaver, vil vi gerne hilse på Dem. Ring venligst på tlf. (01) 14 12 33, lokal 83 og aftal et møde på et af vore kontorer.

CHRISTIANI & NIELSEN

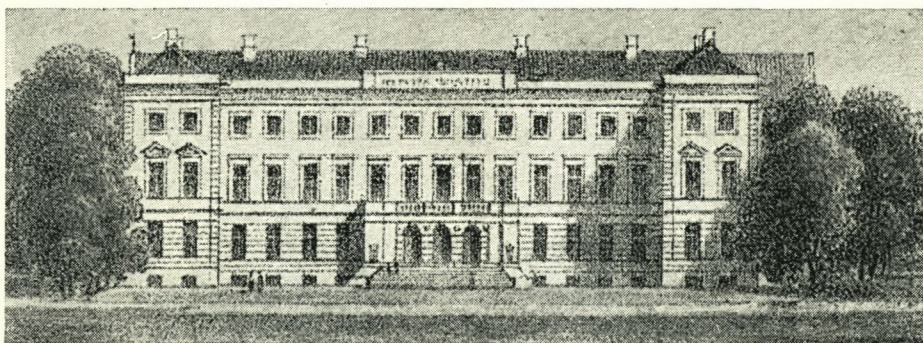
EMULSION A/s

non-ioniske emulgatorer til levnedsmiddelindustrier og tekniske formål

FABRIK OG LABOR
PALSGAARD
JUELSMINDE

SALGSKONTOR
RAADHUSPLADSEN 16
KØBENHAVN V

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLADET

MARTS-APRIL 1966

51. ÅRGANG

NUMMER 3-4

TO REDAKTØRER

H. G. Olrik og V. Sorgenfrey Hansen

Ved Soraner-Bladets 50-års jubilæum er der god grund til med tak at mindes de to mænd, der hver på sin vis løste den opgave at redigere bladet.

Fra dets fremkomst 1916 til og med juni 1936, i samfulde 20 år, gav *H. G. Olrik* (1876—1949) ved sin vitale ledelse vort blad en fin position, også blandt ikke-soranere. Trods pligtarbejde som kontorchef i statsbanerne fandt han tid til at lede Soraner-Bladet. Udstyret med et enestående kendskab til alt soransk og i besiddelse af en stærk sporsans, forbundet med sjældne evner for arkivalisk forskning blev bladet et skatkammer for historisk og personalhistorisk Sorøstof. Dertil kom hans emnente sprogbeherskelse, der gjorde læsningen af hans utallige artikler til en æstetisk nydelse; også poesien beherskede han, hvad mange klassiske digte og viser bærer vidnesbyrd om.

Hvad han ville med sit blad, fremgår af en passus, citeret i artiklen »Det var dengang« (se andetsteds i bladet). Veloplagt var han altid, og han var ikke bange for at hvæsse sin pen til en rask polemik. Han var i enhver henseende bladets først redaktør.

Cand. polit. *V. Sorgenfrey Hansen* (1884—1948) forstod som den praktiske bladmand ikke alene at redigere stoffet, men også at tilrettelægge bladets ydre form. Det historiske afløstes i hans tid af det mere aktuelle: Historier om Sorø-livet, omhyggeligt udarbejdede mindeartikler, grundige noter til andres indslag og undertiden vers. Hans redaktørtid strakte sig — med enkelte afbrydelser — fra 1936 til og med juli 1948. En kræftlidelse lammede hans arbejdskraft; efter et hospitalsophold ebbede livet langsomt ud i august 1948.

En særlig fortjeneste indlagde han

sig ved med takt at føre bladet gennem de vanskelige krigsåre, hvor selv det uskyldige Soraner-Blad var under opsigt af værnemagten.

Hvor forskellige disse to mænd end var, ét er sikkert: De skabte vort blads høje standard, og vi holder deres minde højt i ære. *Poul Schjærff.*

»SORANSK SAMFUNDS RYGRAD«

Soranerbladet har nu 50 årgange bag sig.

Overskriften kunne lyde som utidig selvros, hvis den ikke stod i citations-tegn, hvilket hentyder til, at den stammer fra en bestyrelsesudtalelse fra årgang 1946. Men der er i hvert fald det rigtige deri, at uden Soranerbladet ville Samfundet ha' svært ved at holde kontakten med sine over 1.200 medlemmer, som nu er sket gennem halvtredsindstyve år, kun afbrudt af typografstrejken marts-juni 1947.

Bladet er sikkert et af Danmarks ældste tidsskrifter i sin art. Til sammenligning kan det oplyses, at »Herlovanieren« (som forresten stiftedes på forslag af en gammelsoraners søn) er seks år yngre og ikke som vort et månedsskrift. Om *Soranerbladets* stiftelse og formål kunne det være fristende at citere adskilligt udover det, der allerede er sket i flere af de sidste »Det var dengang...« artikler. Særlig interesserede vil naturligvis kunne slå op i den første årgang (april 1916), i 25-års registret samt i jubilæumsindlæggene 1941 og 56.

De to første redaktører: *H. G. Olrik* (1916—36) og *V. Sorgenfrey Hansen* (1936—48) findes der talrige artikler af og om, sidst ved deres død i henholdsvis 1949 og 1948 — og man vil deri bl.a. kunne læse, at de var særprægede so-

ranere med deres meningers mod. Et par kortvarige »mellemspil« er det sværere at finde frem til, hvorfor der måske var grund til at nævne dem ved denne lejlighed:

Under Sorgenfreys sygdom juli-december 1945 redigeredes Soranerbladet af genealogen, daværende antikvarboghandler *Otto Vilh. Sommer* (s. '37), født 4—2—1918 som søn af sognepræst S., gik på Sorø 1931—37, indehaver af firmaet »Dansk slægtshistorisk Bureau« og antikvar hos *Lynge & Søn* i København, som det kan læses i »Soranere 1900—1940«; idag står Sommer i vor medlemsliste som kordegn i Horsens, måske et af emnerne ved udarbejdelsen af et kommende værk med de savnede soranerbiografier?

I 31. årgangs første nummer (januar 1946) tog *A. Ch. Louw* afsked med Sorgenfrey Hansen både som redaktør og bestyrelsesmedlem, takkede samtidig Sommer for hans redaktørtid og slog »stillingen« ledig i følgende ord: »Gamle Soranere, som maatte have Lyst og Evne til at paatage sig det ret betydelige Arbejde som Soranerbladets redaktør, bedes snarest henvende sig til Formanden, Statsskovdirektør *Poul Lorenzen*.« Sidstnævnte afløste samtidig Sorgenfrey som »Ansvarshavende« på

bagsiden, direktør Gunnar Knudsen afløste Rogert Møller som forretningsfører, og grosserer John H. Winther fortsatte som annoncechef.

Og så slutter »mellemspillet« brat med flg. lakoniske meddelelse i dobbeltnummeret marts-april 1946: »På Opfordring fra flere Sider og med Bestyrelsens Samtykke overtager jeg — efter vel overstaaet Sygdom og Rekonvalescens — med *dette* Nummer atter Soranerbladets Redaktion...«

Sorgenfrey Hansen *ville* ikke give op. Med hård hånd kasserer han (i samme nr.) en »ved en Misforstaaelse« lavet 8 siders indholdsfortegnelse for 1945 (der var åbenbart adskillige misforståelser i denne periode), og i maj-nummeret indskærper han med fede typer nedestående, der jo stadig gælder og derfor passende kan gentages her også. »*For at Soranerbladet skal kunne komme sine Læsere rettidig i Hænde — d.v.s. omkring den 25. i hver Maaned — maa Manuskripter, som ønskes optaget i det først udkommende Nummer, være tilstillet Redaktøren senest den 8. i Maaned. Manuskripter, som modtages efter den 8., kan ikke forventes optaget før i en følgende Maanedes Ud-gave af Bladet. Fremtidig maa Manuskripter af Hensyn til Maskinsætterne saa vidt muligt være maskinskrevne.*«

I juli 1948 ebbede kræfterne imidlertid ud, og 30. august døde Sorgenfrey Hansen. Olrik måtte endnu engang træde hjælpende til, men allerede med novembernumret havde Poul Schjærff efter henvendelse fra bestyrelsen påtaget sig at overtage posten. H. Krog-Meyer, som bringer meddelelsen her-

om, tilføjer (s. 87): »Vi er særdeles tilfredse med at have fundet frem til denne udmærkede soranerkammerat, som vi med tryghed overlader hvervet i sikker forvisning om, at han med hæder vil føre Soranerbladets store traditioner videre.« — Og det har ingen visselig senere fortrudt.

For de alleryngste (andre kan der ikke være, der ikke kender Schjærff) skal her henvises til Hans Ellekildes udmærkede artikel om »Friherren« i årgang 1960, s. 73—74 — men allerbedst: Kom selv op en førstetorsdag i en måned på Grand Café og hils på ham, eller glæd ham med en artikel. Men husk (som Schjærff selv har udtrykt det årgangen før s. 41): Det er en grundlovshjemlet rettighed under ansvar at måtte sige og skrive sin mening. Når bladet giver adgang for en diskussion ... må givetvis forskellige anskuelser komme til orde; hver må da uden at blive stødt på den anden part hylde *sin* mening. Bladet bringer tillige disse indlæg for at orientere de gamle seranere, der ikke befinder sig i København og nærmeste omegn. Flere har ønsket en sådan orientering. Og Schjærff slutter: *Er det ikke bedre, at synspunkter udveksles, end at bladet bliver et farveløst nikke-dukke-organ?*

Springet fra den Olrik'ske linje (se »Det var dengang —« andetsteds i dette nr.) er jo ikke så langt endda, men sammenligner vi antallet af bidragydere nu med tidligere, må man vist desværre konstatere en nedadgående kurve. Et frisk bevis herfor: I de sidste numre har gentagne gange stået opfordringer til at yde bidrag til dette vort

jubilæumshæfte — jeg talte med Schjærff for et par uger siden. Ikke eet indlæg var tilgået bladet udover de faste rubrikker: Men vi har jo også »kun« 1.234 medlemmer, der hver måned læser (?) *Soranerbladet*, og der er grumme langt til Rungsted Kyst!

Kære Schjærff, skal vi le eller græde over, at Du er så dygtig og flittig, at vore godt 1200 medsoranere helt har tabt mælet og skrivelysten? Eller skal vi håbe på, at en af vore 72 i udlandet boende kammerater en dag skulle over-

vinde deres medfødte (?) beskedenhed og sende en artikel om sig selv eller en nærtboende kammerats indsats i det fremmede? Den dag vil cognacsflasken komme på soranerfrokostens bord!

Men foreløbig ser vi frem til jubilæumssammenkomsten den 14. april for at høre, hvad der måtte komme af ros og ris og allervigtigst: af gode og fornyende ideer til *Soranerbladets* fortsatte trivsel, scm for alle soranere vil være et centralt ønske for det næste decennium.
C. G. Elberling.

DIREKTE FRA BÅNDET IX 23. september 1965

Kære Schjærff!

Dit blad — vort blad — *Soranerbladet* fylder 50 år. Alle gamle soranere vil være enige om at hylde dig, at sige dig tak for din fremragende indsats til dets trivsel.

Selv har jeg gennem nu snart mange år haft det privilegium at arbejde sammen med dig i »det soranske«, hvilket til lykke for mig har ført til et varmt venskab. Derfor ville jeg skrive en artikel om dig, redaktøren. Den havde for så vidt også taget form, men — ved nærmere eftertanke er jeg kommet til det resultat i stedet at lade dig selv tale, ved her at gengive indholdet af nogle samtaler, jeg gennem årene har ført med dig. Jeg tror, vore soranske kammerater vil få mere ud deraf end af det, jeg alene kunne nedfælde på papiret. Altså...

— Lektor, cand. mag., redaktør Poul Schjærff! Erkender du at være student fra Sorø i 1908?

— Ja!

»Sæt dig ned og lær din lektie.

Læs, og husk du er gratist.

Vid at staten dig til regnskab
fordre vil engang til sidst«.

— Hvem har skrevet det?

— Det har Carl Bagger!

— Det var rigtigt. Og citatet har du selv brugt i *Soranerbladet* for mangfoldige år siden. Du har jo beskæftiget dig meget med de soranske digtere, ja — sågar med en »litterær outsider«, Johannes Wildt, fra romantikkens overdrev. Også Schandorph og Herman Bang har interesseret dig, men først og fremmest Hauch og Ingemann. Du kalder dem begge for »naive romantikere«
Er du ikke selv noget af en romantiker, om ikke naiv, så uforbederlig romantiker?

— Jo, i høj grad. Jeg holder meget af det gamle åndsliv og af den gamle romantiske retning, som nu bliver forkættet. Men, det er en del af mit eget liv og har betydet så meget for mig.

Derfor vil jeg stadig glæde mig over det og prise det.

— Læser du moderne lyrik?

— Ikke ret meget. Jeg kan nemlig ikke forstå noget af det. Jeg ved godt, man siger, lyrik ikke skal forstås, men jeg holder dog på, at der skal være en vis mening i galskaben.

— Tror du, de moderne lyrikere også vil blive læst om halvtreds år?

— Enkelte af dem vil muligvis blive læst. Jeg — den uforbederlige romantiker, der ikke kan forstå noget af det — regner dog med, at efterhånden vil de yngre generationer og det næste slægtled kunne begribe disse ting bedre, og derved vil nok det bedste overleve.

— Du er ikke blot scraner, men du er også født i Sorø.

— Ja, min barndom faldt i slutningen af halvfemserne og det første tiår af det nye århundrede i det lille Sorø, som gemte sig bag skov og sø. Det Oehlenschläger siger så smukt i Langelandsrejsen, passede også den gang: »Venligt Sorø dit åsyn ler, blyfærdigt du titter gennem den blomstrende skov, hinden bag buskene lig«. — Jernbanen lå en fjerdingvej fra bycn, og man hyggede sig i idyllen omkring stadens hovedgade, der den gang bar det underlige navn Realgade.

— Senere fik den altså det intetriggende navn: Storgade!

— Ja, og omkring denne hovedgade lå som kyllinger om hønemor de andre gader, naturlige færdselsårer med gode gamle navne: Baggade, der nu hedder fint: Søndergade.

— Nu er Sorø jo ikke nogen gammel by i modsætning til klosteret!

— Nej, den er fra det syttende århundrede. Af gader var der desuden Rolighed og de to Brøndstræder, der nu bærer de pralende navne: Øster- og Vestergade. Desuden Søgade, Boldhusgade og Priorgade. Det var de gamle; så var der to nye: Frederiksvej og Absalonsgade.

— Hvor var dit barndomshjem?

— Det var på hovedgaden, Realgade nr. 32, i en bygning, der indtil 1850 var ejet af Akademiet, og hvis historie man kan føre tilbage til 1682. Blandt andre har maleren Abraham Wuchters boet der. I årene 1827 til 1846 boede digteren Carsten Hauch der, og her er romaner som »Guldmageren« og »En polsk familie«, og alle hans prægtige lyriske digte — deriblandt vor klassiske translokationssang: »Jeg ved et sted« — blevet til. Når jeg blev født i dette hus, kan man vel ikke undres over, at jeg for livet blev betaget af denne ædle skjald. Underligt nok findes der på bygningen ingen mindeplade, hverken for Hauch eller mig!

— Lad os håbe, der kommer en med tiden! Det kan måske blive en dobbeltplade!

— I min barndom var der i øvrigt ingen særlig romantik ved huset. Min mor havde nemlig arvet det efter den velkendte gæstgiver Lars Jensen, og hun førte forretningen videre, så det var ikke udelukkende dansk frugtvin, man nød der. Iøvrigt levede man jo i »klunketiden«. Boligerne var lune med tæpper, gardiner og portiører. På væggene hang fotografier og olietryk.

— Af Frederik den syvende!

— Blandt andre, ja, eller af de fem store venstremænd: Chr. Berg o. s. v. Om aftenen samledes vi til højtlæsning, eller også kvad man de sidste viser fra de københavnske revuer eller fra Blæksprutten. Om søndagen påhørte man med andagt pastor Krarups dybe — for almindelige mennesker for dybe — prædikener. Vi drenge så med en vis befrielse hen til prædikenens tredie afsnit, der begyndte med: »Kristne venner...« Så vidste vi, at afslutningen nærmede sig. — En strålende oplevelse var Skt. Hans aften, hvor søen vrimlede med oplyste pyntede både, og når den sangbegavede købmand P. F. Hansen fra sin båd med stor følelse afsang Drachmanns midsommervise, var intet øje tørt!

— Var det på grund af vore fremragende lærere eller på grund af dine egne fremragende evner, du blev skolemand?

— Det sidste, det lyder nu lidt underligt. Men, når jeg blev lærer, så var det især efter tilskyndelse af rektor Hoff, og fordi jeg havde haft flere gode lærere... så tænkte jeg, at jeg måske i al beskedenhed kunne udføre en gerning af den art.

— Var du en kvik og rask elev lige fra begyndelsen... nummer 1 i din klasse? Man tænker sig jo, at en lektor må have været duks hele sit liv!

— Jeg var i den øverste ende, som regel nummer et — det håber jeg ikke, man vil bebrejde mig. Man plejer jo altid at sige, at de, der bliver nummer et eller får udmærkelse, det er dem, der går i hundene. Men jeg håber, at

det ikke helt er tilfældet for mit vedkommende.

— Det kan du godt få attest for, at det ikke er!

— Tak! — Må jeg fortælle lidt om Akademiet? Jeg kom derop i 1901, og om de første år må jeg sige, at jeg ikke befandt mig så forfærdelig godt. Dertil var der tre grunde: Jeg havde rødt hår, jeg havde matematik, og så havde jeg mindreværdskomplekser?

— Det første og det sidste er da forsvundet?

— Jo, især det røde hår. I matematik skrev overlærer Lauritzen engang i mit vidnesbyrd: »Af og til lyse øjeblikke«, hvilket dog forekom mig at tyde på et forholdsvis ringe kendskab til min intelligens i det hele taget.

— Min teori — det kan godt være, den er gal — er jo, at der altid er en eller to lærere, der får særlig betydning for en... betydning for hele livet. Har du oplevet det?

— Det har jeg. Flere fik betydning for mig, men to særligt. Som Steincke jo har skildret det, var der dengang mange »originaler«. Jeg vil kalde dem særprægede personligheder.

— Det er sikkert også rigtigere!

— Af de lærere, jeg skylder tak, må jeg nævne Alfred Glahn, der åbnede mit blik for folkevisernes værdi. I fjerde klasse læste vi hele året sagaer og folkeviser, og derved fik jeg interessen vakt for disse herlige digterværker. Gad lærte os perfekt tysk grammatik, og uden at ødelægge digtningene med kommentarer af smålig art, forstod han at lade os skimte skønheden hos Goethe og Heine. De jeg så kom i femte og sjette klasse, oprandt en

gylden tid, for da var jeg blevet færdig med disse her mindreværdskomplekser. Man havde også forsonet sig med det røde hår, og lærerne begyndte at opfatte en i højere grad som menneske. Her må jeg så fremhæve de to, der har haft størst betydning for mig. For det første rektor Hoff: Af ånd humanist, i udtryk særdeles drastisk, lun og fuld af humor. Han gav mig værdier for livet. Det samme gælder Holten. Uden at han docerede med løftet pøgefinger, forstod han at interessere os for latin og tillige — hvad der var endnu mere værd — satte han, der var levende optaget af alle tidens spørgsmål, vore hjerner i gang og forsøgte — som han udtrykte det — at lære os at tænke to tanker i sammenhæng!

— I 1908 blev du student og var klar over, du ville gå lærervejen. Du blev cand. mag. i 1916, og din egentlige løbebane startede i 1918, da du kom til Rungsted Kostskole, hvor du har tilbragt hele din tilværelse. Hvordan var Rungsted Kostskole sammenlignet med Sorø?

— Dengang var den en privat skole, og der var mange om man så må sige »fars sønner«, men i 1920 gik den over til staten, og derved forandredes klientellet i høj grad, og tilmed blev der adgang for piger. I de over fyrretyve år jeg tilbragte der, har jeg forsøgt det, jeg lærte af de to Sorølærere, jeg har fremhævet: At sætte det menneskelige over det kundskabsmæssige og prøve at få mine elever til at forstå de menneskelige værdier og blive det, man med et måske noget forslidt udtryk kalder »livskunstnere«.

— Hvilke fag har du undervist i?

— I de tre fag jeg har taget eksamen i: Dansk, tysk og historie.

— Hvilket af de tre foretrækker du?

— Dansk!

— Du har jo selv skrevet noget. Du har indledt og kommenteret »Hermann und Dorothea«. Du har udgivet Hauch's udvalgte skrifter. Du har også skrevet om dansk soldatersprog. Det skulle man slet ikke tro, lå for dig. Men det gør det nok alligevel, for — humorens nådegave lurer jo i øjenkrogen på dig! Hvordan kom du ind på det?

— Det gjorde jeg, da jeg blev soldat og blev bekendt med alle disse forunderlige, malende og levende udtryk. I forvejen kendte jeg, hvad Karl Larsen havde skrevet: »Dansk soldatersprog til lands og til vands«. Det ville jeg så føre videre, og jeg havde den fordel frem for Karl Larsen, at jeg har været ude i marken; jeg har været soldat og har altså mine udtryk fra første hånd. Jeg har haft glæde af det, fordi den lille afhandling er blevet i høj grad udnyttet i den store danske ordbog.

— Du har også gjort en ret stor sorsansk gerning. Længe før du blev redaktør, har du skrevet en masse i Sorønerbladet. Som redaktør har du forstået at holdet det på et meget højt plan. Du har skrevet tankevækkende artikler... lige frø romantiske ting om månen til historiske afhandlinger af høj karat. Det er brødløst arbejde, men det har moret dig!

— I allerhøjeste grad, og... det er godt, du kommer ind på det, for her får jeg lejlighed til at sige noget, som jeg nok i mindre kredse har fremført tidligere: I 1948 timedes der mig den store lykke, at jeg fik opfordring til at redi-

gere Soranerbladet, og det har — ved siden af mit samvær med mennesker og bøger — beriget mig ganske betydeligt. Jeg opfatter dette arbejde som en afbetaling på den gæld, jeg står i til Sorø Akademi for det, skolen har givet mig. Jeg har også prøvet på — som jeg skrev i artiklen i vor jubilæumsbog i 1962 — at gøre bladet læseligt og til et bindled mellem skolen og gamle soranere. Hvis jeg lever til dette års udgang, har jeg »plaget« mine medmennesker med 196 numre. Med marts-april nummeret 1966 er ydelsen kommet op på 200 numre!

— Gid vi andre havde betalt af på vor gæld til Sorø lige så rundeligt!

— Er du undertiden stødt på kritik?

— Selvfølgelig er der altid nogle kritiske røster — det manglede jo bare — for ellers var man jo et helt mæhæh. Jeg har truffet nogle, der har fortalt mig, at det var en dårlig redaktion, og at jeg havde hul i hovedet, og sådan forskellige ting...

— Nu ville det jo nok være komplet umuligt at skrive et blad, som alle syntes om — og hvis man kunne gøre det, var der nok ikke så meget ved det!

— Jeg har prøvet på — uden at nå det — at gå i det samme spor som bladets første redaktør, H. G. Olrik — min personlige ven, som jeg satte meget højt, og som har lært mig meget ved sin arbejdsiver. Jeg har desværre ikke nået ham med hensyn til at bringe artikler, der i den grad beror på arkivalske studier, som han kunne gøre det. Men jeg har vel haft min styrke mere i det stilistiske og har forsøgt at skabe et blad, som alle soranere — og også nogle soranerhustruer — kan læse med interesse.

Nu er jeg en gammel emeritus. Men endnu elsker jeg livet, dets foreteelser og dets mennesker, og — mit sidste ord skal være tak til alt og alle. Tak for gode og blide dage. Tak for de sorger, man ikke er blevet forskånet for, men som man også har lært af.

— Og jeg siger »månens sanger« tak, fordi du er vor — alle gamle soraneres — lysende fakkelbærer!

C. C. Hoffgaard.

Jubilæumsfrokost

Torsdag den 14. april kl. 12,00 præcis fejrer vi Soraner-Bladets 50 års jubilæum ved en frokost i Grand Café's selskabslokaler, indgang Kongens Nytorv, 1. sal.

Frokostarrangementet bliver som ved den månedlige Soranerfrokost; medlemmerne betaler som sædvanlig direkte til betjeningen.

Da bestyrelsen til denne jubilæumsfrokost vil invitere en del gæster, og man iøvrigt venter stor tilslutning, vil det af hensyn til Grand Cafés dispositioner være nødvendigt at opgive det omtrentlige antal deltagere, hvorfor tilmelding er nødvendig. Anmeld venligst deltagelse til A. Kann Rasmussens kontor, Falkonér Allé 7, tlf. Fasan 1191, senest tirsdag den 12. april kl. 12,00.

Bestyrelsen.

Regnskaber 1965

Soransk Samfund

Driftsregnskab

fra 1. januar til 31. december 1965.

Indtægt:

Kontingent:

Indgået for 1965	24.752,64
Restancer for 1965	2.143,36
	<hr/>
	26.896,00

÷ afskrevne restancer vedr.

1961-1964	868,00	
	<hr/>	26.028,00

Indvundne renter

Salg af 23 stk. bøger

»Academia Sorana«

÷ lagerværdi heraf

udl. frieksemplarer

afg. af solgte bøger

494,00

Salg af bogen »Frederik den V's rejse« ..

Tilskud til rusfest til Jydsk afdeling

for 1964 modtaget retur i 1965

27.306,70

Udgifter:

Arsfest

÷ indgået fra deltagere

Sammenkomster og møder iøvrigt

(heri Sorøtur 1965)

Soranerbladet:

Tilskud

Redaktionshonorarer

Telefon, redaktionen

Div. mødeudg. og udlæg

4.332,50

Årsskriftet

Papir, tryksager, kontorartikler m. v. ..

Porto

Blomster, kranse, lykønskninger m. v. ..

Revisionshonorar 1964

Tilskud til Understøttelsesfonden

Tilskud til Støttefonden for gl. Soraneres

efterladte

Tilskud til Kunstmuseet i Sorø

Tilskud til soranske sportsrejser

Særlig udgift ved årsfesten (bøjler) ..

Kontingent til Dansk Samvirke

Optagelse i Kraks Vejviser

Kontingentrefusion til fynsk afdeling for

1965

Køb af litteratur

Overskud

27.306,70

Status pr. 1. januar 1966

Aktiver:

Kassebeholdning

Checkkonto, Bondestandens Sparekasse ..

Sparekassebog nr. 401-02-16.426,

Bondestandens Sparekasse

Sparekassebog nr. G.G. 10.703 d,

Bondestandens Sparekasse

Postgirokonto nr. 1710

Obligationsbeholdning:

2.000 kr. 5% Ny jydsk

Landhyp.f. 12', kurs 61½ ..

200 kr. 7% Ny jydsk Kjøbst-

.Krf. 14-2', kurs 73½

1.377,00

Særlig obligationsbeholdning »1913 reali-

ster«, 10.000 kr. 7% Østift. Krf.

18' serie, nom.

Kontingentrestancer:

for 1962

for 1963

for 1964

for 1965

3.515,85

Restancer vedr. årsfest

Beholdning af »Academia Sorana«

45.081,07

Passiver:

Forudbetalt kontingent

Skyldig til fynsk afdeling, kontingent-

refusion 1965

Skyldig afgift vedr. »Academia Sorana«

Formue:

Saldo 1/1 1965

+ renter af særlig

obligationsbeholdning

modt. gave til fri disposition

overskud for 1965

44.571,57

÷ kursregulering af

obligationsbeholdning ...

44.368,57

45.081,07

København i februar 1966.

B. Husted-Andersen,

Ovenstående regnskab har jeg revideret og fundet overensstemmende med samfundets bøger og bilag. Beholdningernes tilstedeværelse er konstateret. Tilgodehavende andel fra Jubilæumsfonden for 1964 og 1965 er ikke medtaget i regnskabet. København, den 8. februar 1966.

Carl M. Reislev
statsaut. revisor

**Soransk Samfunds Understøttelsesfond.
1965.**

Overført fra 1964:		
Bankbeholdning ...	1.555,38	
Tilgode hos:		
Jubilæumsfond ..	824,28	
Sor. Samf.	500,00	
dir. Sv. Clausen.	200,00	
		3.079,66
Tilskud for 1965:		
Soransk Samfund .	500,00	
Jubilæumsfonden .	841,15	
		1.341,15
Indgået gave	100,00	
Renter af obligationer	2.663,50	
Udtrukket 4½ % 2.000 kr. genforeningslån 1919	2.000,00	
Afdrag på lån	700,00	
Udbetalte lån		7.900,00
Køb af 3.000 kr. Østift. Kreditt. 16/4		1.757,63
Gebyrer, assistance m. m.		159,00
Overført til 1966:		
Bankbeholdning ... +1.147,75		
Tilgode hos Jubilæums- fond 1964 og 65 ..	1.665,43	517,68
Dir. Svend Clausen tilg.	450,00	
		10.334,31
		10.334,31

Formue pr. 1/1 1966:		
Bankbeholdning	+1.147,75	
Obligationsbeholdning, nom. værdi	59.200,00	
Debitorer: Saldo pr. 1/1 1965..	72.557,62	
+ tilgang i 1965	7.900,00	
		80.457,62
+ afgang i 1965	700,00	
		79.757,62
Jubilæumsfonden	1.665,43	
Direktør Svend Clausen	+ 450,00	
		139.025,30
Formue pr. 1/1 1966:		139.025,30

Svend Clausen.

Ovenstående regnskab har jeg revideret og fundet i overensstemmelse med kassebog og bilag. Beholdningernes tilstedeværelse er konstateret. København den 28. februar 1966.

Carl M. Reislev
statsaut. revisor

**De gamle soraneres jubilæumsfond.
1965.**

Overført beholdning	2.040,48	
Renteindtægt	1.721,41	
Depotgebyr		39,10
At overføre		3.722,79
		3.761,89
		3.761,89

Formue pr. 1/1 1966:

Obligationsbeholdning, nom. værdi	39.100,00	
Bankbeholdning	3.722,79	
Soransk Samfund:		
for 1964	412,14	
for 1965	420,58	
		832,72
Understøttelsesfonden:		
for 1964	824,28	
for 1965	841,15	
		1.665,43
Til køb af obligationer:		
for 1963 (rest)	45,17	
for 1964)	412,14	
for 1965	420,58	877,89
Formue pr. 1/1 1966	39.446,75	
	42.822,79	42.822,79

Svend Clausen.

Ovenstående regnskab har jeg revideret og be- fundet rigtigt. Beholdningernes tilstedeværelse er konstateret: kr. 3.722,79 på checkkonto nr. 101345 m/ Privatbankens Rådhus afdeling og kr. 39.100,00 kredittforeningsobligationer iflg. receptisbog nr. 164 med samme bank. København, den 28. februar 1966.

Carl M. Reislev
statsaut. revisor

**Støttefondet for gamle soraneres efterladte.
1965.**

Overført beholdning	628,29	
Renteindtægter	706,31	
Tilskud fra Soransk Samfund ..	100,00	
Tilskud fra privat	120,00	
Lotterigevinst	48,00	
Udtrukket obligation	4.000,00	
Fornyelse af lotterisedler		143,20
Depotgebyr		17,20
Køb af obligation		3.949,92
At overføre		1.492,28
		5.602,60
		5.602,60

Formue pr. 1/1 1966:

Obligationsbeholdning, nom. værdi	19.000,00	
Bankbeholdninger	1.492,28	
Præmieobligation	50,00	
		20.542,28

Svend Clausen.

Ovenstående regnskab har jeg revideret og be- fundet rigtigt. Beholdningernes tilstedeværelse er konstateret. København, den 28. februar 1966.

Carl M. Reislev
statsaut. revisor

**Handelsskoleejer Valdemar Petersens Legat.
1965.**

Overført beholdning	1.323,99	
Renteindtægt	669,01	
Udtrukket obligation	200,00	
Køb af obligation		204,50
Depotgebyr		16,30
At overføre	1.972,20	
	<u>2.193,00</u>	<u>2.193,00</u>

Formue pr. 1/1 1966:

Obligationsbeholdning, nom. værdi	16.400,00
Bankbeholdning	1.972,20
	<u>18.372,20</u>

Svend Clausen.

Ovenstående regnskab har jeg revideret og be-
fundet rigtigt. Beholdningernes tilstedeværelse er
konstateret: kr. 1.972,20 på checkkonto nr. 101337
m/ Privatbankens Rådhus afdeling og kr. 16.400,00
kreditforeningsobligationer iflg. receptisbog nr.
165 med samme bank.

København, den 28. februar 1966.

Carl M. Reislev
statsaut. revisor

**Mølleejer Frederik Jørgensen og hustrus mindelegat.
1965.**

Overført beholdning	250,08	
Renteindtægt	253,57	
Depotgebyr		5,00
At overføre	498,65	
	<u>503,65</u>	<u>503,65</u>

Formue pr. 1/1 1966:

Obligationsbeholdning, nom. værdi	5.000,00
Bankbeholdninger	498,65
	<u>5.498,65</u>

Svend Clausen.

Ovenstående regnskab har jeg revideret og be-
fundet rigtigt. Beholdningernes tilstedeværelse er
konstateret: kr. 100,65 og kr. 398,00 på henholds-
vis bankbog nr. 809437 og checkkonto nr. 111170
m/ Privatbankens Rådhus afdeling og kr. 5.000,00
kreditforeningsobligationer iflg. receptisbog nr.
637 med samme bank.

København, den 28. februar 1966.

**Forstkandidat Hoff-Hansens Legat.
1965.**

Overført beholdning	336,27	
Renteindtægt	682,00	
Legat		670,00
Depotgebyr		12,40
At overføre	1.018,27	
	<u>1.018,27</u>	<u>1.018,27</u>

Formue pr. 1/1 1966:

Obligationsbeholdning, nom. værdi	12.400,00
Bankbeholdning	335,87
	<u>12.735,87</u>

Ovenstående regnskab har jeg revideret og be-
fundet rigtigt. Beholdningernes tilstedeværelse er
konstateret.

Carl M. Reislev
statsaut. revisor

Soranerbladets driftsregnskab for året 1965.

Indtægt:	
Tilskud fra Soransk Samfund	1.600,00
Tilskud fra Bladfonden, renter af obligationer ÷ depotgebyr ..	2.211,30
Renter af giro- og checkkonti	12,55
Annonceindtægt	9.249,98
Underskud	5.721,56
	<u>18.795,39</u>

Udgift:

Trykning af Soranerbladet, incl. clichéer, fotos m. v.	15.310,78
Avisporto og anden porto	3.210,92
Diverse kontorholdsudgifter	147,69
Afskrevne annoncedebitorer	126,00
	<u>18.795,39</u>

Soranerbladets status pr. 31/12 1965.

Aktiver:	
Checkkonto nr. 301-00-04729, Bondestandens Sparekasse	2.631,12
Girokonto nr. 110859	207,41
Annoncedebitorer	2.654,00
Formue (underskud):	
Underskud iflg. driftsregnsk.	5.721,56
÷ formue pr. 1/1 1965	4.530,64
	<u>1.190,92</u>
	<u>6.683,45</u>

Passiver:

Skyldig for trykning af bladet m.v.	4.185,83
Skyldig avisporto og anden porto	906,29
Skyldig kontorholdsudgift	22,33
Forudbetalte annoncer	569,00
Reservation af udtrukket obligation til genkøb i 1966	1.000,00
	<u>6.683,45</u>

N. E. Løgstrup.

Ovenstående regnskab har jeg revideret og fun-
det overensstemmende med kassebog og bilag.
Beholdningernes tilstedeværelse er konstateret.
København, den 8. februar 1966.

Carl M. Reislev
statsaut. revisor

Bladfondens driftsregnskab for året 1965.

Indtægt:	
Renter af obligationer	2.267,50
Udtrækning af obligationer:	
Østifternes Kreditforening	
14. serie, 4%	1.000,00
+ reserveret til genkøb i 1966	1.000,00
	0,00
	2.267,50

Udgift:	
Tilskud til Soranerbladet	2.211,30
Depotgebyr	56,20
	2.267,50

Formue pr. 31/12 1965:

Beholdning af obligationer pr. 1/1 1965 .	51.300,00
+ udtrækning af obligationer	1.000,00
	50.300,00

Budget for 1966.

Indtægter:	
Kontingent incl. restancer	25.000,00
Udgifter:	
Sammenkomster	5.000,00
Soranerbladet (incl. redaktion og telefon- tilskud)	6.000,00
Diverse:	
Understøttelsesfonden	500,00
Støttefonden	100,00
Fraternitas Sorana	100,00
Kunstmuseet i Sorø	200,00
Årsskriftet	350,00
Porto	750,00
Blomster, kranse og lykønskninger	500,00

Revision	800,00
Præmier til cricket- og fodboldkampe	300,00
Kontingentrefusion afdelingen på Fyn	250,00
Diverse uforudset	10.150,00
	25.000,00

København V, den 14. februar 1966.

B. Husted Andersen,

Obligationsbeholdningen omfatter følgende effekter nom.:

11.300 kr. Østift. Kreditt. 16/1 serie 3 1/2 %	11.300,00
1.000 kr. Østift. Kreditt. 11. serie 4 % ..	1.000,00
14.600 kr. Østift. Kreditt. 14. serie 4 % ..	14.600,00
1.000 kr. Østift. Kreditt. 16/1 serie 4 % ..	1.000,00
1.000 kr. Østift. Kreditt. 13. serie 4 1/2 %	1.000,00
3.500 kr. Østift. Kreditt. 16/1 serie 4 1/2 %	3.500,00
1.000 kr. Østift. Kreditt. 15/2 serie 5 % ..	1.000,00
2.000 kr. Østift. Kreditt. 16/2 serie 5 % ..	2.000,00
1.000 kr. Østift. Kreditt. 15/3 serie 6 1/2 %	1.000,00
3.300 kr. Østift. Kreditt. 16/3 serie 6 1/2 %	3.300,00
1.000 kr. Østift. Kreditt. 15/3 serie 7 % ..	1.000,00
2.000 kr. Sdr.j. Kreditt. 7. serie 4 % ..	2.000,00
5.200 kr. Komm. Kreditt. 11. serie 5 % ..	5.200,00
100 kr. Industr. Kreditt. 3. serie 5 % ..	100,00
2.200 kr. Husejernes Kreditk. 1991 5 1/2 %	2.200,00
50 kr. Præmieobligationer 1954	50,00
50 kr. Præmieobligationer 1959	50,00
	50.300,00

N. E. Løgstrup.

Ovenstående regnskab har jeg revideret og fundet overensstemmende med fondens kassebog og bilag. Beholdningernes tilstedeværelse er konstateret.

København, den 8. februar 1966.

Carl M. Reislev
statsaut. revisor

Generalforsamling

Soransk Samfunds ordinære generalforsamling afholdes
onsdag den 27. april 1966 kl. 19,30
i Håndværkerforeningen, Dronningens Tværgade nr. 2.

Dagsorden:

1. Formandens beretning for 1965.
2. Forelæggelse af Soransk Samfunds regnskab for 1965 samt budgetforslag for 1966.
3. Forelæggelse af regnskaberne for 1965 for fonds og legater.
4. Forelæggelse af regnskab for 1965 for »De 200 raske gamle soraneres stipendium«.
5. Forelæggelse af regnskaber for 1965 for Soranerbladet og Soranerbladets fond.
6. Valg medlemmer til bestyrelsen: Efter tur afgår Svend Clausen, Kai Hørby, Hakon Skardhamar og Arne Østergaard, der alle er villige til at modtage genvalg.
7. Valg af revisor.
8. Forelæggelse af fundats for Soransk Samfunds 100 års jubilæumslegat.
9. Eventuelt.

Til

Fraternitas Soranas

29. stævne

— indbydes enhver frater et soror samt soranere, der sympatiserer med vort formål.

*Stævnet afholdes — Deo volente —
i dagene den 10. — 12. maj 1966 på*

Rørvig Bad

Kl. Mødedato:

Tirsdag den 10. maj:

- 15,00 Kaffe og velkomst ved Jens Juul Sørensen.
Derefter frit samvær.
18,00 Middag.
20,00 Biskop Th. V. Kragh taler.

Onsdag den 11. maj:

- 8,30 Morgenbord. Andagt ved Mogens Christophersen.
Otto Mackeprang: »Minder om kirke og musikliv — mest om det sidste«.
12,30 Frokost.
14,00 Tur: leder Ebbe Christiansen.
18,00 Middag.
20,00 Kammeratskabsaften. Magister loquendi: Poul Schjærff:
»Sproglige kuriosa«.

Torsdag den 12. maj:

- 8,30 Morgenbord. Andagt ved Immanuel Christensen.
Derefter ordinær generalforsamling.
12,30 Frokost. Afslutning.
Pris: Antagelig 60 kr. pro persona.
Tilmeldelse: Senest 15. april til Ebbe Christiansen, Herfølge.

Olaf Krog-Meyer.

Soranerfrokosten

TORS DAG DEN 3. MARTS 1966

»Når vinteren rinder i grøft og i grav« var det fremherskende naturindtryk på vejen ind med toget fra Vordingborg (som desværre først når ind 12.03) — og så fik man til gengæld den glæde at overvære et møde, hvor den soranske natur blev det samlende midtpunkt blandt de 33 soranere med hele 4 russer fra 65 som et meget kærkomment indslag — og *Georg Knudsen* (s. '21) helt fra Bornholm.

Da både formand og næstformand var forhindret, blev det sekretæren, advokat *Bjørnstad*, der oplagt og velforberejdet præsiderede og efter de traditionelle indledende manøvrer gav ordet, først til *Ellen Jensen* og dernæst *Osvald Due*, som begge i smukke ord mindedes *Hans Ellekilde*, der så sent som måneden før var mødt til frokosten, optaget af planer om en bog om det danske riges opståen.

Bjørnstad havde et særligt velkommen til de 4 fra 65 samt til vort æresmedlem *H. Krog-Meyer*, der på sin side forberedte de yngste på glæden ved at blive pensioneret. *H. W. Dinesen* (r. '33) hyldede de gamle soranere, der på forskellig måde viser initiativ til styrkelse af sammenholdet, og adresserede takken til den tilstedeværende *Jornil*, som flere gange har arrangeret soranersammenkomster i Holbæk.

Maleren *C. V. Stubbe Teglbjærg* (1910), som broderen pastor *Lars Stubbe Teglbjærg*, opfordrede os til at prøve at tænke tilbage for at finde ud af, hvad det er der gør, at vi føler os som sora-

nere. For ham selv var det især de mangfoldige naturindtryk, som umærkeligt går ind i ens bevidsthed og virker i det stille som noget uudsigeligt og kærnedansk. Gid også de unge af idag må blive gennemsyret heraf.

At der her var rørt ved noget centralt afspejledes i mange af de følgende indlæg, først og fremmest i en velformet tale af *Bjarne B. Laursen* (s. '65). Han følte sig (som så mange før ham) som lidt af en lommefilosof i sin gymnasietid, hentydede til Schades »det blå sekund« og pegede bl. a. på de mangeartede lys- og lydphenomener over og om Sorø Sø, f. eks. den måde et forbi-passerende togs lyde kunne forplante sig på. (Stort bifald).

Bjørnstad fandt her anledning til at indføje et leve for la jeunesse éternelle, hvormed han også tænkte på de to tilstedeværende kvindelige soranere og soringer *Agnes Hackhe* og *Ellen Jensen*, mens *J. Degn* lod kammeratskabet, fællesskabets ånd for alle årgange, leve, og *Bjørning* priste vore sammenkomster som de bedste bindeled mellem unge og ældre. *Palslev*, *K. R. Bruun*, *Bonnesen* og *Feilberg* vendte tilbage til naturen (hvis I forstår, hvad jeg mener), sidstnævnte betroede os endda, at han i de sidste 50 år mindst 1 gang årlig havde gået søen rundt? Kan nogen slå den rekord?

En anonym cognac var dukket op til kaffen og var måske medvirkende til, at over halvdelen af de tilstedeværende på forhånd meldte sig til næste frokostmøde, der som bekendt bliver torsdag den 14. april senest 12.15 — for denne gang må vi da ha' et akademisk kvarter

til at få samling på de forhåbentlig talrige fremmødte »tropper«. På gensyn!
Elbs.

Det var dengang . . .

(for 50 og for 25 år siden)

SORANER-BLADET, 1. Aarg. No. 1, 1916 indledes saalunde:

Mellem gamle Soranere, selv af vidt forskellige Aargange, har der altid været en udpræget Samfølelse og et dermed følgende stærkt Sammenhold. Det bedste Vidnesbyrd herom er selve Soransk Samfund, der nu har bestaaet i 54 Aar . . . Det følger dog af selve Sagens Natur, at de Lejligheder, ved hvilke Samfundet kan samle sine Medlemmer, altid vil være forholdsvis faa, selve Møderne vil kun blive besøgt af en ringe Del af Soranerne — i Reglen det københavnske Kontingent — og de Tryksager, Samfundet i Ny og Næ sender Medlemmerne, har hidtil let kunnet tælles. Man har da tænkt — og Tanken ligger jo i Grunden grumme nær — at der kunde være Trang til

ET SÆRLIGT ORGAN FOR
SORANERNE OG SORANSKE
INTERESSER

— et periodisk Skrift som kan optage alle de Meddelelser under vidt forskellige Former, af oplysende, underholdende og berettende Art, som gamle soranske Skolekammerater kunde føle Lyst til at lade tilflyde hverandre, og saaledes danne et sikkert Mødested for alt og alle, der har de fælles soranske Interesser.

Det er et Forsøg paa at realisere denne Tanke der gøres ved Udsendelsen af

nærværende første Nummer af et soransk Maanedssblad, som tillige skal tjene som Meddelelsesblad for Soransk Samfund.

Det er Meningen, at Bladet skal skrives af Soranerne selv, og det er en Selvfølge, at man venter, at ogsaa de vil støtte Bladet gennem Annoncering.

Og så står der med spærrede typer noget, som stadig er aktuelt, og som vi her i jubilæumsåret gerne kunne skrive os bag øret (eller, bedre endnu: udføre i praksis): *Enhver Soraner vil sikkert indenfor sin Kreds kunne virke for Tilgang af de Kammerater, som, ofte af ganske tilfældige Grunde, endnu ikke er Medlemmer af deres Skoleforening.*

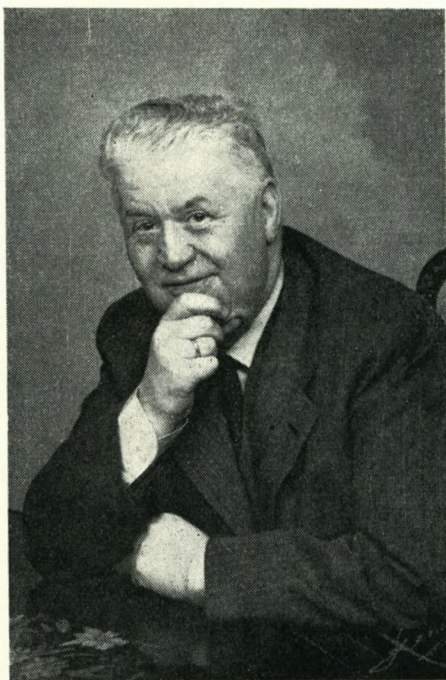
LIDT OM BLADETS OPGAVER:

Om dem skriver bladets første redaktør H. G. Olrik 25 år senere (26. årg. side 23) til slut følgende: »Min Opgave har fra første Færd været at skabe et Blad, der oplyste, hvad det kunde, og ikke kedede. At gøre alle tilpas har aldrig været at vente — heller ikke har jeg ønsket at gaa med Skyklapper i andres udtraadte Spor; hellere nu og da Klang mellem Spalterne af en knaldende Lussing end Medløberi og sød Snak med Behageligheder til alle Sider. Men allerhelst et lødigt Stof af den Slags, som grundig Eftersporen ikke vil have svært ved at finde paa de soranske Felter og som har Værdi ud over Dagen — gerne med nye Synspunkter, uventede Oplysninger, uimponerede Meninger, Bekæmpelse af alt dumt Drøjeri . . .«

Ja, således kunne det lyde, når gamle Olrik svang Skræp, og det kan såvist siges at være »uventede oplysninger« for yngre kammerater i hvert fald, som måske af og til får en fornemmelse af »sød snak med behageligheder«. Til dem kan jeg kun sige: Uimponerede meninger, holdt i en urban tone, skal altid være velkomne her.

C. G. E.

Dødsfald

Folkemindeforskeren Hans Ellekilde

* 17. februar 1891 — † 1. marts 1966

Glad og veloplagt samlede Hans Ellekilde slægt og venner på sin 75 års fødselsdag den 17. februar i sin skønne bolig »Gammelbo« i Øverød, og den 21.

februar bragte forfatterkolleger og venner ham deres hyldest ved en festlighed i Admiral Gjeddes Gaard. Her fik jeg lykkeligvis lejlighed til at sige ham tak for 65 års venskab. Søndag den 27. februar fik han et slagtilfælde, der lammede hans venstre side; han blev bevidstløs, vågnede ikke op og døde den 1. marts.

Hans Ellekilde var udgået fra en gammel nordsjællandsk bondeslægt. Hans slægtsarv blev en uskrømtet kærlighed til og forståelse af det folkelig-primitive, forbundet med evnen til at fortælle.

1901 kom han på Sorø og udgik 1908 med studentereksamen. Allerede her tegnedes hans livsgang i omrids: Han studerede ivrigt Thieles folkesagn, skrev stile om Hornbækfiskere og holdt i »Baldur« lange foredrag om kulsviere.

I studietiden blev Axel Olrik hans store vækker og inspirator; Olricks danskhed, hans kærlighed til folkets minder, hans metodiske forskning og åndfulde syn prægede ham for livet.

1917 blev han som den første her i landet magister i folkemindvidenskab og ansattes samme år som arkivar ved Dansk Folkemindesamling på Det kgl. Bibliotek, hvor han virkede til 1961.

Hans flid, viden og arbejdsomhed var legendarisk; i nutidens folkeminder fandt han vidnesbyrd om menneskets tænkemåde i oldtiden, og dette blev udgangspunktet for hans hovedværk »Nordens Gudeverden« I—II, 1926—51; han accepterede ikke den vestnordiske overlevering (Eddaer, skjaldekvad) som den væsentlige kilde til kundskab om mytologien; denne repræsenterede for

ham vikingetidens overklassetradition. Det store værk blev desværre kun en torso — andet arbejde tog hans tid, og han sagde aldrig nej til opfordring fra andre sider om at hjælpe folk i gang.

Hans værker er talrige; en del omhandler hans lærer Axel Olrik og hans arbejder; dertil en lang række afhandlinger i tidsskrifter og årbøger, som pladsen ikke tillader at opregne. Nævnes må dog særlig hans store bog »Vor danske Jul gennem Tiderne« 1943, efter

min formening hans kønneste og kærligste arbejde.

Han var et lykkeligt menneske: Hans »hobby« blev hans livsarbejde, og han forblev til sin død frodig og veloplagt — derfor holdt vi — hans venner — af ham, og også soranerkammeraterne ved vore sammenkomster på »Grand« vurderede ham højt.

Tak for de mange år — vi vil bevare mindet om denne særprægede personlighed.

Poul Schjærff.

Hvor mange er vi — og hvor bor vi?

Lidt medlemsstatistik

Soranerbladets oktobernummer af 1964 bragte en alfabetisk liste over vore 1234 medlemmer, vel cirka halvdelen af det *mulige* antal. En geografisk opdeling, jeg har foretaget, viser, at de tre fjerdedele bor på Sjælland, deraf 562 i København og de »frynsebyer«, som har

s-togsforbindelse, 70 er bosat i selve Sorø, og resten (270) rundt om i det øvrige Sjælland. Jylland tegner sig for 178 »organiserede« Soranere. Fyn for 55, Lolland-Falster 12, mens Bornholm har 6, Færøerne hele 7, Grønland 2 og udlandet hele 72 medlemmer af *Soransk Samfund*.

Det kunne være fristende, men vel næppe retfærdigt at sammenligne vort medlemstal med Herlevianersamfundets 861, derimod kan det måske interessere at høre, at man også dér har månedlige frokostmøder på Grand Café, ikke som vi den første torsdag, men første tirsdag i hver måned! Og tilbage til vore egne 1234:

Man havde vel ikke tænkt sig, at hele Jylland kun talte halvt så mange medlemmer som Sjælland (÷ Kbh.), og

at Fyn kunne nå op på næsten 1/3 af tallene for Jylland, medens Færøerne har mere end halvt så mange som Lolland-Falster? »Afstandene«, vil flere vel sige. Men heroverfor står det vel mest imponerende og glæderige, at *Soranerbladet* har ialt 72 læsere bosat i udlandet, næsten 6 pct. Tallet fordeler sig med 21 i USA+Canada, 12 Norge-Sverige, 16 det øvrige Europa, 10 i Afrika og 10 i Sydamerika, 2 i Asien og 1 Soraner på New Zealand.

Lad mig som en slags hyldest til disse 72 gammelsoranere og til vor afdøde redaktør Sorgenfrey Hansen (som ellers ikke har været citeret så ofte) slutte med dennes indledning til *Soranerbladets* decembernummer 1937: Overalt i den vide verden lever og virker gamle Soranere. De fleste har ret naturligt deres domicil i Danmark, men i alle verdensdele træffer man dog mænd, som i deres barndom bar uniformer med de gule fønixknapper. Mellem adskillige, som i skoleårene daglig gik så at sige klods op ad hinanden, er der nu hundreder af mile... Men lever vi således ofte langt fra hinanden, så har vi dog i Soransk Samfunds Medlemsblad *Soranerbladet* en Budbringer og et Bindeled, et synligt og håndgribeligt udtryk for den usynlige tråd, som spundet af Minderne og den soranske Tradition knytter os sammen, hvor vore Veje end gaar.

Elberling.

SORANER- SPROGET

Redaktør *Jørgen Blix*, Sjællands Tidende, Sorø, har udforsket det hidtil alt for upåagtede soranersprog, der opstod blandt alumnerne på Sorø Akademis hovedbygning i 1917—18, og som har holdt sig frisk og levende gennem daglig brug i snart 50 år.

Champollion kan ikke have følt større triumf, da han fandt nøglen til hie-

roglyfferne, end jeg, da jeg en martsdag i år stod ved kilden til soranersproget, som har blomstret på Sorø Akademi i lige ved 50 år, men vist aldrig rigtig er blevet anerkendt eller udforsket.

Alle soranere, der føler noget ved ordet »husps«, er umiddelbart klar over, hvad jeg forstår ved soraner-sproget. Selv måtte jeg som ikke-soraner begynde på bar bund, men så meget des mere spændende var det sproghistoriske detektivarbejde, der efterhånden klarlagde et frodigt og levende kostskolesprog, som hermed indføres i de soranske skrifter.

På spor af Soraner-sproget kom jeg, da jeg hørte min søn og hans kammerater fra den nuværende 1. G. tale om »olds« og »hjems« (for oldtidskundskab og hjemmeregning), og for alvor blev min nysgerrighed vakt, da en gruppe 3 G.'ere fornylig startede et kunstcenter på Sorø Akademi, som de kaldte »Atelier Øms«. Hed ikke også skolebladet i sin tid »Skyls«?

— Vi bruger hver dag en masse af den slags ord, forklarede min søn. »Det gule palæ«, du ved, hedder aldrig andet end »Guls«, og en udfordring til slagsmål ved »kinahøjen« hedder »kins«. Foranstalter man et ædegilde, eller er man inviteret ud i byen, skal man til »grovs«, og har man reserveret vængébåden i en time for at sejle på søen, har man »båds«. Husholdningspigerne fra Sorø Husholdningsskole hedder »husps«.

Da jeg syntes, det var et morsomt sprogligt fænomen, gav jeg mig til at

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

**Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejspulver**

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.

VISSINGGAARD LABORATORIUM

Vissinggaard pr. Bræstrup . Telf. Bræstrup 414

**NORDISK
KONSULTATION A/S**

Helgolandsgade 31

København V

Telefon HI 337

Direktør N. E. LØGSTRUP

Sorø Akademis I. Skovdistrikt

Har De kakkelloven, har vi brændet

Telf. (03) 63 01 25

luksusøl
til hverdagspris
HARBOE

Dansk
VELUX A/S
Maskinvej 4 . København Søborg . Telf. (01) *69 11 33

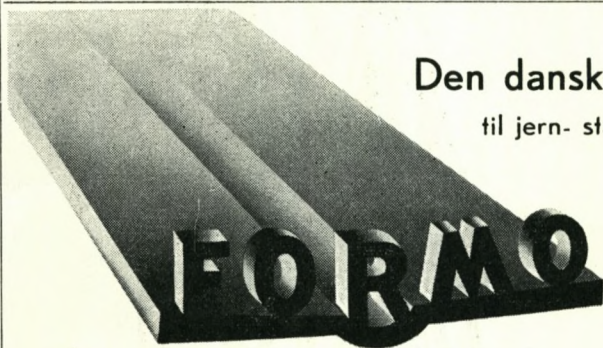
VELFAC
FACADESYSTEM

»Høje Gladsaxe, Søborg«

V. KANN RASMUSSEN & CO civilingeniører
Tobaksvejen 10 . København Søborg . Telf. (01) *69 11 44
(S. Kamman '27) (V. Kann Rasmussen '27)

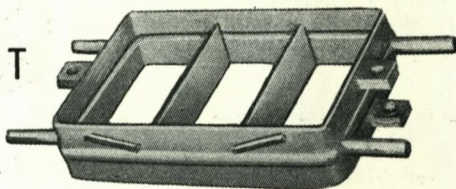
Den danske stålformkasse
til jern- stål- og metalstøberier

Leveres i størrelser
og udførelser
efter ønske

STAALKONTORET

Jægersborgsvej 64 . Kgs. Lyngby

Telefon (01) 88 26 22

forske i den soranske videnskab for at finde ud af, hvor gammelt dette s-sprog kunne være, og hvordan det var opstået. Ingen vidste det, men gamle soranere og to tidligere lærere ved Sorø Akademi, lektor *Marcus Pedersen* og lærer *S. Thomsen*, hjalp mig til at indkredse oprindelsen til 1916—20.

Studenterne, der gik ud i 1918, kendte det ikke, men allerede i 1920 var det almindeligt brugt på skolen, og daværende adjunkt Bohn, først kaldet »Tapi-piren« på grund af sin karakteristiske næse, var blevet til »Taps«, »skyllevand« til »skyls« og kammersold til »kams«.

— Jeg kom på Sorø i 1919, og da blev disse ord brugt af alle, fortalte *Elberling*, som i sin skoletid selv hed »Elbs«. Jeg har i grunden ikke tænkt på andet, end at det havde været der altid!

Med elskværdig hjælp fra soranere over hele landet lykkedes det imidlertid at trænge helt til bunds i soranersproget, og forklaringen på dets oprindelse var lige så morsom som overraskende.

Københavns brandchef, civilingeniør *Jan Ammitzbøll* (. '21) forklarede, at det begyndte, da han gik i 3. eller 4. mellem b, d. v. s. i 1917—18, og at det udsprang af lektor Juul-Mortensens særprægede udtale i engelsk.

— Juul-Mortensen gjorde sig megen umage for at lære os at udtale ordene rigtigt, fortalte Ammitzbøll. Når han f. eks. sagde »smooth«, trak han både u-lyden og th-lyden meget langt ud og med kraftig betoning, og når vi bag efter karikerede ham, blev det til

»smu-uuuudssss«. For sjovs skyld lavede vi alle engelske ord om, og vi kom til at tale et mærkeligt engelsk, hvor alting endte på en lang s-lyd.

Lektor *C. H. Andersen*, Viborg, (s. '21) der på samme tid gik i a-klassen, supplerer Ammitzbøll:

— Selv havde jeg lektor Erlandsen i engelsk, men jeg husker tydeligt, at vi havde Juul-Mortensen som vikar nogle gange, og at han lagde vældig vægt på udtalen af nogle ord, som Erlandsen tog mere roligt på. Vi havde fået en dreng fra Jamaica, Peter Dietz, og vi regnede da med, at han kunne tale engelsk, men det slog ikke til til Juul-Mortensen. Han fik den samme omgang som os andre. Juul-Mortensen var netop kommet hjem fra Oxford dengang.

Gennem fornøjelige samtaler med flere af klassekammeraterne lykkedes det endelig at finde frem til nogle af de soranere, der for snart 50 år siden udklækkede det livskraftige soranersprog, og en af ophavmændene viste sig at være den i Soransk Samfund ikke ukendte godsejer *K. Jornil*, Gislingegård.

— Der er ingen tvivl om, at jeg er en af dem, der har udformet en del af disse ord, indrømmede Jornil (r. '19), blandt kammeraterne fra dengang kendt som »Røde Kaj«. Det foregik i 1917—18, da jeg gik i 4. mellem og boede på et 4. klasse-kammer (mon det ikke har været kammer 14?) sammen med den nuværende dyrlæge *F. P. Dalsgaard*, Skælskør, sagfører *C. C. Clausen*, Næstved, og tandlæge *Georg Knudsen*, Rønne. Hvem der også lavede mange, var *Otto Schjær-Jacobsen*, se-

nere maskinassistent ved Odense elværk.

Det startede ganske rigtigt med, at vi karikerede engelsklærernes udtale. Vi kom ind på at forkorte danske ord, tilføje »sp« og »th« og »apostrof s« og trække lyden ud. På den måde kunne alt omskrives. Femmaden blev til »femsph's«, grovæderi til »grovsph's« og husholdningspiger til »husph's«.

Den besværlige udtale blev efterhånden forenklet til »femsp«, »grovsps« og »husps«. Vi dannede ordene spontant, og vi har vel følt, at vi derved fik vores eget sprog — et klansprog, som de andre ikke uden videre forstod.

Flere gamle soranere, der gik på Sorø i begyndelsen af tyverne, bekræftede, at soraner-sprogets urformer endte på »sps«. En smørkrans blev til »smørsps«, en dreng, der kaldtes »Frøllår«, kom til at hedde »Frølsps«, og lærernes aftrædelsesrum, der af en eller anden grund var forsynet med en jerndør og derfor kaldtes pengeskabet, blev til »pengsps«.

Kunstmaler Eyvind Olesen, Sorø, oplyser, at han som alumne en gang i første halvdel af tyverne optegnede 150 sådanne ord. »Ret hurtigt blev »sps« imidlertid til »s«, og siden har drengene på Sorø Akademi dannet ord, navne og begreber ved at foretage en passende forkortelse og tilføje et »s«.

Afstraffelsesmidlerne fik en aktuel, lokal klang, når de kom under s-behandling og blev til »ørs«, »kinds« eller — »røvs«. En cigaret hed i sin tid »cirks«, og da skolens toilet samtidig hed »lirks«, lå det let på tungen at gå ned på lirks og ta' en cirks.

Da biografen i sin tid lå i Hotel Kong

Frederiks gård, hed den »biks«, da Victoriateatret blev bygget, kom det naturligtvis til at hedde »viks«, og at gå i Victoria hed »at vikse«, ligesom biografen på Frederiksberg kom til at hedde »freds«.

Sportspladsen »Grønne Plads« kaldtes i sin tid »Grøns«, men så fik navnet en dobbelt betydning, da den nuværende tekniske direktør på Grønland, Rosendal, var elev på skolen. Han kom fra Grønland og hed aldrig andet end »Grøns«, og efterhånden gik navnet over til at blive et egenavn, og når man sagde »Grøns«, kunne der ikke være tale om andre end Rosendal — og det hænger ved ham endnu. Da han i fjor besøgte Sorø som 25 års jubilær, bød lektor Damgaard Sørensen ham velkommen som Rosendal og tilføjede: »Men vi husker dig jo bedre som Grøns«.

Ældre årgange husker rektor Raaschou-Nielsen som »Slævs«. Lektor Frimødt, kaldet »Ridderen«, fordi han var blevet ridder af Dannebrog efter at have undervist prins Valdemars børn, kaldtes »Rids«. Lektor Sv. Ranvig hed »Rans«, da han gik på Sorø 1928—35, og Nordahl Svendsens forgænger, Rønning Jensen, kaldtes »Røns«. På samme måde blev Simonsen til »Sims«, to drenge af familien de Neergaard blev til »Store Døns« og »Lille Døns«, og gennem mange år har skiftende drenge heddet »Dels«, fordi de var kraftige.

Mange soranere fra 20'erne og 30'erne troede, at s-ordene var noget specielt for deres tid, men det morsomme er, at soraner-sproget er så levende og

blomstrende som nogensinde. Nu som dengang danner drengene spontant nye ord, og lange og omstændelige ord omskrives.

— Hvis vi f. eks. i en uge taler meget om, at der skal være lægeundersøgelse, dropper vi det lange ord og siger »lægs«, forklarer min søn. Sandsynligvis dropper vi det, når vi er færdige med lægeundersøgelserne, men så kan det dukke op igen, når der næste gang skal være »lægs«. Et ord kan blive til på vej op ad trappen. Vi skal måske have prøveregning, og så er der måske en, der råber: »Nå, drenge, nu skal vi have prøvs«. Det kan være, at ordet kun lever et øjeblik, men måske bliver det hængende.

To af de nuværende 3. G.'ere, Ole Norup og Jan Reitov fra skolebladet »Sic«, lavede på stående fod en liste over 50 regelmæssigt brugte soranerord. Et lille udpluk, der sikkert vil mere gamle soranere:

Dårlige karakterer hedder »bunds« og et godt gennemsnit »tops«. Eftersidning hedder selvfølgelig »sveds« og stuearrest (f. eks. for rygning) er »stues«, mens et dydsmønster foragteligt betegnes som »dyds« (kan høres som tilråb, hvis een rigtig fedter).

Hjemmeregning kan hedde »blæks«, og terminsprøver hedder altid »Termins«. Det helt nye fag erhvervsorientering forkortes naturligvis til »erhvervs«, og da det er Goeskjær, der har det, taler man om at have »erhvervs med Goes«. Den årlige skovtur hedder »skovs« og vandballet »vands«.

Den almindelige betegnelse for fedt, bævrende kød i dagens ret er »blevs«

eller »bævs«. Den nuværende 3. G. har i udstrakt grad brugt ordene »fods«, »hånds« og »gyms« om tre populære sportsgrene. »Sløvs« er den tilstand, der undertiden indfinder sig i læsetiden, »kvinds« en moderne betegnelse for piger i al almindelighed og »puds« et helt nyt ord for en pudekamp, der er blevet tradition på de nye alumnater sidste aften før juleferien. »Fors« og »bags« er iøvrigt de to gymnasiebygninger, forbygningen og bagbygningen.

Udenfor klosterporten ligger en slikbutik, der også hedder Klosterporten, og der går ikke et frikvarter — siger Norup og Reitov — uden at en eller anden taler om »klosters« (»hvis du skal i klosters, så tag dette eller hint med til mig«).

Som det ses, er soraner-sproget mindst lige så morsomt og karakteristisk som det højt besungne herlovianersprog, både smidigt og nydannende. Ligesom der i sin tid blev udarbejdet en ordbog over herlovianersproget, burde der nu laves en ordbog over soraner-sproget gennem 50 år.

Jørgen Blix.

P. S.

»Atelier Øms« viser, hvor frit man kan danne ord på soraner-sproget. Ordet »øms« er tilfældigt faldet een på tungen og fastholdt i en klike som begreb for det at have en dårlig vane. Det ville være forsvundet med klike, hvis det ikke var blevet anvendt som navn for det nye kunstcenter på Akademiet.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i maj:

3. Bankbestyrer *Axel Hagbard Brøndkjær* (f. 1901), Svejagervej 42, Hellerup.
4. Gdr. *Erik Clausen* (f. 1901), Lyck-aasgaard, Graamanstorp, Sverige.
6. Generalmajor, kammerjunker *Chr. Alfred Friis* (f. 1896), Grønnevej 253¹⁰, Virum.
8. Grosserer *Herluf Rasm. Ditlev Lassen*, (f. 1916), Købmagergade 26², København K.
10. Afdelingschef *Sigurd Worm-Leonhard* (f. 1916), Vejlevej 57, Kolding.
13. Geolog, dr. phil. *Svend Aage Andersen* (f. 1901), Classensgade 17 A, København Ø.
14. Gdr. *Lauritz Anders Hansen* (f. 1901), Peter Damsvej 6, Sorø.
15. Afdelingslæge, dr. med. *Arne Peder Skouby* (f. 1916), Gardesallé 1⁴, Hellerup.
16. Pastor emer. *Karl Kristian Larsen* (f. 1871), Vesterbyvej 11, Gentofte.
16. Overbibliotekar *Ejnar Halfdan Gade* (f. 1896), Fredericia.
16. Læge *Einar Kaalund* (f. 1906), Mitchellsstræde, Gentofte.
18. *Hans Kr. Anker Ammentorp* (f. 1876), på Sorø 1888—90.
24. Tandlæge *Jørgen Julius Sundby Rasmussen* (f. 1886), Torvet 2, Horsens.
27. *Erik Bjerner* (f. 1916), Rosenvang, Mørkhøjvej, Brønshøj.
28. Skovrider *Fritz Lorenzen* ((f. 1891), Kyse, Hyllinge.
31. Bankbestyrer *Ivar Holst* (f. 1896), Lyngborgvej 7 B, Birkerød.

Ved kongelig resolution af 4. februar 1966 er der meddelt sognepræst for Brejninge menighed, provst for Sunds herreds provsti i Fyens stift *Jens Juul Nissen-Juul Sørensen* (s. '15) efter derom indgiven ansøgning afsked i nåde og med pension fra den 30. april 1966 at regne.

*

Ved kgl. resolution af 18. februar er sognepræst i Frederikshavn *Eigil Ernstyn* (s. '32) beskikket til sognepræst for Nørre Galten og Vissing menigheder i Aarhus Stift. Han afløser her den afgående sognepræst *Jul-Rasmussen* (s. '14).

*

Årets skolekomedie på Akademiet var Soyas »Parasitterne«, et krast og meget realistisk arbejde. Det opførtes tre gange, den 14., 15. og 16. januar; instruktører var Ole Sandau og Aksel Lendorf, og efter anmeldelserne i den lokale presse blev det en stor succes, ikke mindst fremhæves de kvindelige optrædendes spil.

*

Den 12. februar var der »Blebal« på skolen: 58 par, fortrinsvis fra 1. og 2. real, et halvt hundrede forældre, skolens lærere og enkelte andre indbudte. Der var god stemning aftenen igennem.

*

Sport:

Den 7. december 1965 spillede Sorø Akademi tre håndboldkampe mod Stenhus i Holbæk kasernes lange hal. Real- og B-kampene var jævnbyrdige, dog sejrede Stenhus, der var på hjemmebane, med 8—6 i begge kampe. I skoleholdskampen vandt Stenløse stort: 24—12.

Den 11. februar 1966 kæmpede Sorø mod Haslev (Kostskolernes pokalturnering). Tre hold — alle led de nederlag. A-holdet tabte 32—5 til Haslev, B-holdet, Haslev vandt med 19—10, Realholdet 9—7 til Haslev (*Håndbold*).

»Per aspera ad astra«, frit oversat: »Gennem kamp til sejr«. Ved pokalturnering.

neringen i håndbold mod Herlufsholm den 15. februar i Sorøhallen var sejrens gudinde nådig, idet Sorø A-hold vandt med 29—8, realholdet sejrede med 16—11 — men — tilføjer vi hviskende — B-holdet tabte med 9—15.

*

»Baldur«

havde den 11. december 1965 arrangeret en hypnose-seance i festsalen. 150—200 elever var mødt op og fulgte med spænding eksperimental-psykologen Frithjof Augusts forsøg. Størst lykke gjorde en demonstration, hvor seks medier blev hensat i en søvntilstand, deres underbevidsthed blev påvirket, så de hver især på et givet tegn skulle udføre en bestemt handling (en slukkede således hypnotisørens cigaret da han ville tænde den).

Ved mødet den 12. januar 1966 valgtes Ole Kanstrup til præsident med 51 stemmer, nr. 2-kandidat fik 43, nr. 3 ingen! Den samvittighedsfulde kasserer overgav kassebeholdningen — kr. 1,37 — til den nye ledelse.

Styrelsens første arrangement var en bustur til Herlufsholm, hvor ca. 40 soranere påhørte en af »Herlufsholms Kulturudvalg« foranstaltet Jazzkoncert, fremført af »The Contemporary Jazz Quartet«.

*

Tropiske fugle skænket til Sorø Akademi:

Lektor H. Beck, Sorø Akademis skole, havde i sommer besøg af en gammel-soraner, plantagebestyrer *Thorkild Andersen* (r. '29), Tanzania, og han spurgte da, om skolen var interesseret i at få nogle tropiske fugle. Det var man naturligvis i høj grad, og i februar kom en kasse med omkring et halvt hundrede skinlagte tropiske fugle i alle regnbuens farver. De blev i forbindelse med det lille bal på akademiet udstillet i biologilokalet, hvor elever og forældre havde lejlighed til at se dem. Senere skal de udstoppes og have deres plads på Zoologisk Museum. Blandt de ny-

erhvervede fugle er et par solfugle — den afrikanske kolibriart.

*

Universitetslektor, dr. phil. *Henning Fenger* (s. '40), er af bedømmelsesudvalget indstillet til professor i nordisk litteratur ved Aarhus Universitet. Han efterfølger prof. Sven Møller Kristensen, der er blevet prof. ved Københavns Universitet. Henning Fenger har været dansk lektor i Strasbourg 1954, ved Sorbonne 1955—61 og er fra 1961 University lecturer ved Universitetet i Cambridge. Om Henning Fenger modtager stillingen, vides ikke, da han også har søgt et professorat ved det kommende universitet i Odense. Han har særlig beskæftiget sig med Georg Brandes og om ham skrevet tre bøger: »Georg Brandes' læreår« (disputats 1955), »Den unge Brandes' 1957 og »Brandes et la France« 1962. — Nyeste fase: Der er tale om, at H. F. skal overtage afd. prof. Paul Krügers lærestol i alm. litteraturvidenskab i Aarhus.

*

Niels Skyum-Nielsen (s. '40), hvis udnævnelse til professor vi omtalte i forrige nummer, er blevet interviewet af Erik Olaf-Hansen (»Politiken«, 13. januar). Han gik på Sorø 1933—40 og fortæller bl. a. om sin Sorø-tid, at »drøjeriet« endnu eksisterede dengang, og at der blandt lærerne var mange originaler, der dog trods dette virkede inspirerende; han havde en dejlig skoletid med masser af sport og færd i en vidunderlig natur. Han studerede først dansk, men da den sproglige side af studiet syntes ham en omvej, skiftede han om til historie og blev cand. mag. i dette fag og latin 1950. Den lange studietid skyldtes de hårde vilkår for at klare dagen og vejen, og disse år frembyder en broget tilværelse; han har været bybud, gartner og læst op af Morten Korch for en gammel dame. Et lyspunkt var det, da han i 1945—47 blev videnskabelig assistent hos prof. Poul Johs. Jørgensen, hvis lysende hjerne han beundrede; 1948—49 blev

han amanuensis hos prof. Lauritz Weibull i Lund. I sommeren 1948, da han opholdt sig i Kiruna og ikke havde en øre på lommen, gik han i tjeneste i cirkus »Casablanca«; han kom også til at lede et skydetelt, hvor han var lige ved at udlevere den store præmie, en sølvopsats; den krævede fem træffere, men de havde et gevær, med hvilket man ikke kunne ramme, så opsatsen blev reddet!

1951 blev han undervisningsassistent ved Københavns Universitet, 1958 universitetsadjunkt i København, 1959 lektor, og altså nu professor.

Foruden doktordisputatsen 1963 har han gjort sig berømt ved en større afhandling »Blodbadet i Stockholm og dets juridiske maskering« 1964. Blodbadet etableredes af de svenske bisper og Chr. II i forening, og ved at få modstanderne stemplet som bandsmænd, kunne kongen ifølge en kun i Sverige herskende lov lade dem halsugge, når bispene ønskede det.

*

I det nys udkomne Sorø Ungdomsskoles årsskrift 1965 findes en omtale af den unge frihedskæmper *Bengt Røn-hof* (1925—1945, r.'41) og hans illegale radioarbejde; han faldt den 12. april 1945 i et tysk baghold og blev dræbt (Se Sor.-Bl., årg. 1945, s. 74).

*

Registreringsanmeldelse
(Statstidende, 7. februar 1966)

Carl Christian Edvard Hoffgaard af Søllerød driver handel i Søllerød kommune som eneste ansvarlige indehaver af firmaet: HOLTANA v/ C. C. Hoffgaard.

Prokura er meddelt Anny Hoffgaard af Søllerød.

*

Fhv. ekspeditionschef (1955—1/4 1965) i Danmarks Naturfredningsforening *Knud Gemzøe* (s.'11) er af foreningen udnævnt til kommitteret og kan derfor stadig tjene foreningen med sin rige viden.

Lektor L. Balslev skal males til Akademibiblioteket:

Lektor L. Balslev, der i sommer sagde hvervet som akademibibliotekar fra sig efter 25 års biblioteksgerning, skal i år stå model for maleren Knud Raaschou-Nielsen, der vil male ham med henblik på senere ophængning af maleriet på Sorø Akademis bibliotek.

På biblioteket hænger i forvejen malerier af tre tidligere akademi-bibliotekarere, nemlig lektor Holten-Bechtolsheim, dr. Henrik Ussing og lektor Glahn. De er alle malet af den tidligere tegnelærer ved akademiet, maleren Siegfried Neuhaus.

Maleren Knud Raaschou-Nielsen er Akademiets tegnelærer.

*

Rektor for Københavns tandlægehøjskole, prof., dr. odont. *P. O. Pedersen* (s.'28), har haft den sjældne oplevelse at få sin doktordisputats om østgrønlandske eskimoers tandsæt (1949) ud i et nyt oplag.

*

Sort gæst i »Baldur«:

Gymnasieforeningen »Baldur« på Sorø Akademi havde den 24. februar besøg af negeren Victor Cornelins, der er søn af viceskoleinspektør Cornelins, Nakskov. Victor Cornelins spillede harmonika og fortalte om blues. Arrangementet havde samlet god tilslutning.

*

Under den 9. marts 1966 er formand for sundhedsstyrelsens specialistnævn, læge *Herluf Raaschou-Nielsen*, R. af D., København, udnævnt til ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

*

Overraskende sejr til akademi-holdet

Stenhus i Sorø-hallen den 28. februar blev en glædelig overraskelse for akademiet. Selv om både real- og B-holdet tabte deres kampe var A-holdets sejr over Stenhus dog stor nok til at opveje de to nederlag.

Stenhus-spillerne, der har vundet pokalen de sidste tre år følte sig stærkt generet af akademiets nedskruede

tempo, der helt umuliggjorde Stenhus-spillernes sædvanlige spilleteknik. Akademiet benyttede dette tempo, da holdet ikke måtte benytte udskiftningsspillere.

A-holdet vandt kampen med 22—14 efter at have udvist et roligt, men meget stærkt spil. Topscorere var Kim Schaumann og Kjeld Aruth med seks mål hver.

Real- og B-holdet tabte deres kampe med henholdsvis 6—7 og 10—15.

*

70 par til vandbal på akademiet

Det traditionelle vandbal fandt den 19. marts sted på Sorø Akademis skole med deltagelse af 70 par. Ballet blev ført op af Jes Østergaard og Kirsten Dahl, og efter en quick-step som pligt-dans underholdt man sig med de moderne danserytmer fra en udmærket kvintet. I pausen blev der serveret smørrebrød samt øl og sodavand, og ved bordet talte rektor Østergaard og Jes Østergaard.

*

85 år

En af Sorøs kendte kvindelige skikkelser gennem en menneskealder, forfatterinden fru Louise Neuhaus, Torvet 8, fyldte fredag den 25. marts 85 år.

I mere end 50 år har fru Neuhaus været knyttet til Sorø. Hun kom hertil i 1915, da hendes mand, maleren Sigfred Neuhaus, blev tegnelærer ved Sorø Akademis skole. Samtidig med, at hendes mand udøvede sin kunstneriske virksomhed dels som tegnelærer og dels udadtil som en anerkendt kunstmaler, udsendte fru Neuhaus gennem en snes år en række digtsamlinger, noveller og romaner. Hendes sidst udgivne arbejde er »Det forsvundne ansigt«, en samling fortællinger, der kom i 1948.

Louise Neuhaus, der er præstedatter fra Værsløv ved Kalundborg, blev oprindeligt påvirket af forfatteren Harald Kidde, der hørte til hendes mands bekendtskabskreds, og inspiration til sine

digte har hun også fået under rejser sammen med sin mand, især til Italien. Fru Neuhaus blev enke i 1955 og siden har hun ført en stille og rolig tilværelse i lejligheden på Torvet i Sorø.

*

Terrænsportskonkurrencen:

Kun femten gamle soranere havde ønsket at deltage i terrænsportskonkurrencen mellem skolens elever og de gamle scanere, men disse heldige tilbragte til gengæld en herlig søndag formiddag i den smukke og særpægede natur ved Brømme Plantage. Klingende frost og en strid nordøstenvind skabte netop så barske betingelser, at de ialt 30 deltagere følte sig rigtig vel til mode, uanset om de løb det 7 km lange orienteringsløb i plantagens krævende terræn efter specialkort fra 1945 med tilsvarende uoverensstemmelser med de faktiske forhold eller med stive fingre tegnede kompasretninger ind på kortet som led i en vanskelig kortlæsning. Det blev en frisk formiddag, vi kunne have undt flere at deltage i.

Resultatet blev tro mod traditionen sejr til de gamle, men knapt så overlegen som de foregående år. En gruppe bestående af Jørgen Hammer (s.'60), Poul Kristensen (s.'60) og Lars Andersen (s. 64) blev dog overlegne individuelle vindere med 673,6 points af 700 mulige, mens to grupper fra skolen besatte de næste pladser med henholdsvis 624,6 og 581,5 points. Først herefter kom de to sidste gamle grupper. To grupper fra skolen gennemførte ikke orienteringsløbet og berøvede hermed skolen chancen for at få en kærkommen sejr over de mere rutinerede gamle soranere. Holdgennemsnittet blev for de gamle 559,4 og 444,5 for skolen.

Trætte og med røde kinder og næser spiste deltagerne med på skolen og hyggede sig til sidst i Grønne Sal ved en kop kaffe.

Vel mødt til næste år i stort tal.

Ole Halken og Steffen Jchansen.

Professor, dr. phil. *Justus Hartnack* fra Århus Universitet rejser den 1. august til New York, hvor han i et år skal gæsteforelæse på New York University i filosofi.

*

Den 3. marts blev stormagasinet *Illum* 75 år. En af direktørerne er *Jesper Illum* (s. '47), sønnesøn af stifteren A. C. Illum, der med ligefremhed og friskhed tager han sig af personaleanliggender.

*

Ifølge omtale i »Kr. Dagblad« for 5. marts har prof., dr. phil. *Arthur Arnholtz* ved juletid udsendt en fin tryksag »Brorsons Sangkunst«, der belyser Brorsons salmedigtning med nordisk, tysk og engelsk sang- og tonekunst som baggrund.

*

Den 5. marts fyldte fru *Wille Møller*, forstanderinde for Sorø Husholdningsskole, 50 år. Hun viderefører med stor

dygtighed sine forgængeres værk og har bl. a. fået gennemført et udvidet otte måneders kursus og et kort tre måneders sommerkursus. Fra 1. januar er skolen en selvejende institution.

*

I nekrologen over *Jørgen Howitz* (forrige nummer s. 17) nævnes soraneren *Erik Christensen* — en beklagelig trykfejl for: *Eric Christiani* (Undskyld!)

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff. Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og Algade 70, Vordingborg, overbibliotekar C. G. Elberling, Tlf. 511 (subs. 638).

EKSPEDITION:

Helgolandsgade 13, København V. Direktør N. E. Løgstrup, Hilda 337.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

BD — forkortelsen for BRØDRENE DAHL & S — har en god klang i de mange kredse, der har tilknytning til rør-, sanitets- og centralvarmebranchen, der i dag hedder VVS-branchen.

BD har igennem snart 100 år været førende grossistfirma i ovennævnte og beslægtede brancher, og selskabets stadige vækst, med nu 21 lagerførende afdelinger i Danmark, Norge og Sverige, er opnået

ved godt samarbejde med arkitekter, rådgivende og udøvende ingeniører, sanitets-, gas- og vandmestre, entreprenører, maskinmestre etc., såvel inden for bolig- og industribyggeri som ved leverancer til offentlige institutioner, skibsværfter m. m. m.

BD påtager sig ikke installationer, kun leverancer; adskillige danske og udenlandske kvalitetsprodukter er lanceret af **BD** som ene- eller hovedforhandler.

BD kan altid bruge medarbejdere, der vil og kan tage fat på de mange opgaver af forretningsmæssig karakter, som et handelsselskab i stadig vækst uvægerligt byder på, hvad enten det bliver i hovedforretningen i København eller i en af filialerne i Århus, Kolding, Odense eller Nykøbing F.

BD vil derfor også gerne høre fra dimittender fra Sorø, der er interesseret i at bruge og udvikle deres viden i vort en-gros handelsselskab.

BRØDRENE DAHL A/S

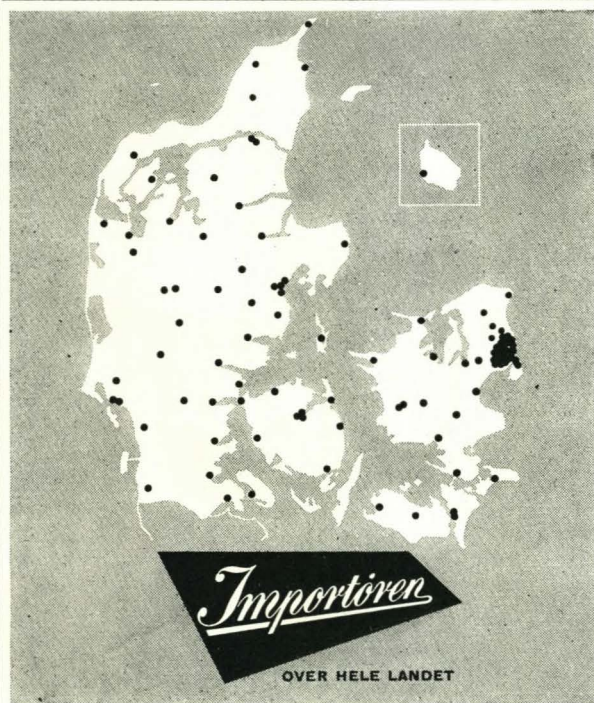
BD's adresse i København er Vesterbrogade 1, V

BD's telefonnummer er (01 13) CE 65 85

 KNALLERT

— til hård daglig belastning

**-dæk
bord
med
Cohr**

Kalundborg Shipping Agency
J. Rødgaard Hønsen
statsaut. skibsmægler
Kalundborg

Telex: 5477 Kalship
Telefon: 1700

STAALKONTORET

v. R. E. Brincker

Jægersborgvej 64
Kgs. Lyngby
Telt. (01) 88 26 22

**FILTFABRIKEN
NORDEN** A/S

Lyngby Hovedg. 4, Lyngby
Dir. Peter de Neergaard

**De Danske
Østersøfærgers
DSB
restaurationer**

Rodby Færg

Rodby Havn

Advokat

HARALD QVIST

Landsretssagfører
Mødeberettiget for Højesteret

Frederiksberggade 25
C. 3264 - Ml. 3364

Lrs. G. Tage Niensens efft.

Hovedkontor:

VESTERBROGADE 8 - VESTERPORT
KØBENHAVN V.

Telefon (01) 11 66 66

ORLA V. NIELSEN

(03) 63 02 58

Byens førende forretning i
Akademibeklædning

MERKUR A/S

HERMODSGADE 14
ÆGIR 8888

*Kaffe og The
en gros*

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab
Filial af Privatbanken
i København A/S

TH. C. JENSEN
1ste KLASSES SKRÆDERI

Vedelsgade 14
(03) 63 03 58
Sorø

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K
Minerva 5800

(03) 63 22 22

1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

— anset og velset

Se det hos de førende tapet- og farvehandlere
landet over